

NOTA INFORMATIVĂ

La proiectul Hotărîrii Guvernului cu privire la Sistemul informațional automatizat ”Registrul de stat al actelor juridice”

I. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul Hotărîrii Guvernului cu privire la Sistemul informațional automatizat ”Registrul de stat al actelor juridice” a fost elaborat de către Ministerul Justiției, în comun cu Agenția Resurse Informaționale Juridice (în continuare – ARIJ).

II. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Proiectul hotărîrii de Guvern cu privire la Sistemul informațional automatizat „Registrul de stat al actelor juridice” (în continuare – SIA RSAJ) a fost elaborat în scopul optimizării bazei de date a actelor normative și sporirii accesului publicului la aceasta. Această obligație a statului derivă din dispozițiile art. 23 alin. (2) din *Constituția Republicii Moldova* care instituie că ”Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.”

Conform regulii generale, stabilite în art. 56 alin. (1) din *Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative*, ”Actele normative intră în vigoare peste o lună de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova sau la data indicată în textul actului normativ, care nu poate fi anterioară datei publicării.”

La momentul actual, condiția de bază pentru intrarea în vigoare a unui act normativ constă în publicarea acestuia în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, pe suport de hîrtie.

Pentru a spori accesul publicului la actele normative și alte acte juridice, din anul 2006 funcționează ”Registrul de stat al actelor juridice”, care poate fi accesat pe pagina web www.lex.justice.md. Conceptul și Regulamentul de funcționare ale acestuia au fost aprobate prin *Hotărîrea Guvernului nr. 1381/2006*. Acest sistem informațional oferă accesul doar la ultima versiune în vigoare a actelor juridice, fiind actualizat pînă la data de 31 mai 2019.

Remarcăm faptul că pe parcursul ultimilor 10 ani în Republica Moldova a avut loc o dezvoltare informațională rapidă, fiind create o mulțime de sisteme informaționale noi. Pentru asigurarea securității acestora, precum și a calității și a bunei funcționări, în anul 2014 a fost creată platforma tehnologică guvernamentală comună (MCloud), autoritățile publice deținătoare de sisteme informaționale urmînd să asigure migrarea acestora pe platforma menționată (*Hotărîrea Guvernului nr. 128/2014*).

La etapa respectivă s-a constatat că multe dintre sistemele informaționale care au fost create anterior nu corespund noilor specificații tehnice și, din acest considerent, nu poate fi realizată nici migrarea acestora pe MCloud și nici interoperabilitatea cu sistemele informaționale nou-create. Anume aceste probleme au apărut și în cazul sistemului informațional ”Registrul de stat al actelor juridice”, deținut de Ministerul Justiției (www.lex.justice.md).

În acest context, s-a renunțat la îmbunătățirea sistemului informațional existent, în folosul creării unui sistem informațional automatizat nou (www.legis.md). Menționăm că interfața SIA RSAJ a fost creată în anul 2013. Apoi, timp de aproximativ 3 ani s-a lucrat asupra introducerii în sistem a actelor juridice și creării versiunilor acestora. Ulterior, sistemul a fost testat pe parcursul a cîțiva ani. Toate aceste activități au fost desfășurate în contextul implementării Strategiei de reformă a sectorului justiției pentru anii 2011-2016.

În prezent, SIA RSAJ este un sistem informațional funcțional și modern, amplasat pe MCloud, care oferă versionarea actelor juridice și este gata în orice moment să asigure interoperabilitatea cu oricare alt sistem informațional existent.

Scopurile primordiale urmărite prin crearea SIA RSAJ sunt:

- amplasarea sistemului informațional pe MCloud;
- asigurarea interoperabilității "Registrului de stat al actelor juridice" cu sistemele informaționale automatizate nou-create;
- asigurarea accesului utilizatorilor sistemului la toate versiunile actelor normative, care au fost în vigoare pe parcursul timpului, în dependență de data modificării sau completării acestora;
- îmbunătățirea motorului de căutare în SIA RSAJ.

Alte scopuri urmărite prin promovarea prezentului proiect sunt:

- crearea cadrului normativ conex, necesar pentru buna funcționare și implementare a *Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative*;
- îmbunătățirea accesului la actele juridice, inclusiv și normative de toate nivelele, prin crearea și punerea la dispoziția utilizatorilor a tuturor versiunilor acestora;
- perfecționarea procedurii de acces la actele juridice;
- creșterea gradului de transparență a procesului decizional
- îmbunătățirea procesului de publicare a actelor juridice, prin micșorarea sarcinii atribuite factorului uman în acest proces și excluderea la minimum a cheltuielilor de resurse (de timp, materiale etc.).

Menționăm că, la elaborarea proiectului s-a ținut cont de prevederile *Ordinului Ministerului Dezvoltării Informaționale nr. 78/2006 cu privire la aprobarea reglementării tehnice "Procesele ciclului de viață al software-ului" RT 38370656 - 002:2006*.

III. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Implementarea tehnologiilor informaționale în procesul de creație legislativă asigură îmbunătățirea transparenței, publicității și accesibilității actelor juridice, iar odată cu dezvoltarea infrastructurii informaționale naționale și a adoptării *Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative*, a apărut necesitatea creării versiunii noi a Sistemului informațional automatizat „Registrul de stat al actelor juridice al Republicii Moldova”, în care informația trebuie să parvină nu doar pe suport de hârtie, ci și prin intermediul Sistemului de evidență, monitorizare și circulație a documentelor în format electronic.

La crearea SIA RSAJ s-a ținut cont de faptul că compatibilitatea acestuia cu alte sisteme informaționale reprezintă o prioritate a politicilor promovate de Guvernul Republicii Moldova.

Proiectul Hotărârii de Guvern conține 2 anexe. În prima a fost inclus Conceptul SIA RSAJ, iar în a doua – Regulamentul privind modul de ținere a Registrului de stat al actelor juridice (în continuare - Regulamentul).

Conceptul SIA RSAJ

Conceptul SIA RSAJ stabilește mecanismul de funcționare a SIA RSAJ, precum și modul de organizare a conținutului său informațional. Proiectul delimitează subiecții raporturilor juridice în domeniul creării, dezvoltării și utilizării sistemului informațional, fiind reglementate atribuțiile acestora.

Astfel, proprietar al sistemului informațional este statul, posesor – Ministerul Justiției, deținător nemijlocit este ARIJ din subordinea Ministerului Justiției, iar deținător tehnic este Instituția Publică ”Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică”. Calitatea de registratori o au persoanele împuternicite din cadrul agenției.

SIA RSAJ reprezintă o soluție informatică creată în scopul asigurării pentru toate persoanele fizice și juridice (utilizatori) a accesului liber și gratuit prin rețeaua Internet la toate actele juridice publicate din Republica Moldova, cu un impact imediat în domeniul reglementării prin utilizarea domeniului tehnologiilor informației și comunicațiilor, ce se înscrie perfect în procesul de reformare a justiției, conform cerințelor unui stat de drept și permite îmbunătățirea actului de guvernare, generând beneficii directe și indirecte pentru cetățeni și societate.

Din punct de vedere tehnologic, SIA RSAJ este conceput ca fiind structurat pe un singur nivel și fiind amplasat pe platforma tehnologică guvernamentală comună (MCloud). Atât accesarea acestuia, cât și actualizarea se efectuează prin intermediul unei interfețe ușor de utilizat, bazată pe tehnologiile web, care nu necesită achiziționare și instalare a unor programe software adiționale pe calculatorul utilizatorului sau al registratorului de informații. Astfel, pentru utilizarea SIA RSAJ este suficient un calculator cu conexiune la rețeaua Internet, conexiune asigurată de către prestatorii naționali de asemenea servicii.

SIA RSAJ reprezintă un ansamblu sistematizat al datelor despre toate categoriile actelor juridice adoptate de către autoritățile publice. Drept urmare, obiectele informaționale ale SIA RSAJ sunt actele juridice.

Soluția informatică în cauză reprezintă totalitatea mijloacelor tehnice, de program, informaționale, organizaționale, normelor de drept și infrastructurii, destinate automatizării procesului și include în sine toate etapele, printre care: crearea, atașarea, redactarea, aprobarea în sistem a actelor juridice, inclusiv și tehnicile utilizate în acest sens.

Sistemul dat intră în componența Resurselor informaționale de stat ale Republicii Moldova. Pentru buna lui funcționare este necesară asigurarea interoperabilității cu Serviciul electronic de autentificare și control al accesului (MPass), care va asigura logarea corectă a registratorilor în SIA RSAJ.

Regulamentul SIA RSAJ

Regulamentul reglementează modul de ținere a Registrului, modul de colectare a informației, de completare, de actualizare a Registrului, precum și modul de securizare a informației.

În proiect se propune diferențierea temeiurilor de difuzare a informației din Registru în dependență de scopul urmărit de solicitant.

Astfel, dacă solicitantul urmărește un scop necomercial, difuzarea informației din Registru se va efectua în baza cererii scrise a acestuia, iar dacă solicitantul are un scop comercial/editorial, atunci difuzarea și editarea va avea loc doar cu acordul ARIJ, în bază de contract. Această prevedere va reduce atât numărul culegerilor de acte normative publicate cu grave erori de conținut, precum și numărul acuzațiilor adresate ARIJ-ului în legătură cu erorile depistate de utilizatori în culegerile de acte normative editate de unele tipografii. De asemenea, se va evita indicarea nesancționată a ARIJ-ului în calitate de instituție responsabilă de corectitudinea informației editate. Or, ARIJ-ul poate fi responsabil de corectitudinea actelor normative publicate pe suport de hârtie doar în cazul în care el le-a transmis în temeiul unui contract unei persoane juridice pentru editare.

În vederea evitării pierderii informației incluse în SIA RSAJ, copiile de siguranță vor fi efectuate zilnic, iar securizarea echipamentelor se va efectua atât la necesitate, cât și în mod

<p>obligatoriu de două ori pe an.</p> <p>De asemenea, proiectul prevede stabilirea răspunderii pentru oricare acțiuni ilegale întreprinse asupra informației din Registru, precum și asupra mijloacelor software și hardware.</p>
<p>IV. Fundamentarea economico-financiară</p>
<p>Implementarea proiectului nu necesită mijloace financiare suplimentare din bugetul de stat, deoarece SIA RSAJ este deja creat, testat, lansat și folosit de utilizatori.</p> <p>Asigurarea funcționării SIA RSAJ se va efectua din contul și în limitele mijloacelor alocate anual ARIJ din subordinea Ministerului Justiției, din bugetul de stat, precum și din contul mijloacelor speciale prevăzute de lege.</p>
<p>V. Modul de încorporare a actului normativ în cadrul normativ în vigoare</p>
<p>În vederea implementării corespunzătoare a proiectului, odată cu intrarea în vigoare a acestuia va fi abrogată <i>Hotărîrea Guvernului cu privire la Registrul de stat al actelor juridice ale Republicii Moldova nr.1381/2006</i>.</p> <p>Cu statut de cadru normativ conex, după intrarea în vigoare a prezentului proiect, va fi necesară elaborarea și aprobarea de către ARIJ a ghidului de utilizare a SIA RSAJ cu plasarea acestuia pe interfața de utilizare, pentru a putea fi accesat de publicul larg.</p> <p>De asemenea, în conformitate cu <i>Concepția sistemului informațional automatizat „Registrul resurselor și sistemelor informaționale de stat”</i>, aprobată prin <i>Hotărîrea Guvernului nr. 1032/2006</i>, va fi necesară certificarea SIA RSAJ și înregistrarea în Registrul resurselor și sistemelor informaționale de stat.</p>
<p>VI. Avizarea și consultarea publică a proiectului</p>
<p>În scopul respectării prevederilor <i>Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional</i>, proiectul actului normativ a fost plasat pe pagina web oficială a Ministerului Justiției www.justice.gov.md, compartimentul <i>Transparența decizională</i>, directoriul <i>Proiecte de acte normative remise spre coordonare</i>, precum și pe platforma www.particip.gov.md pentru consultări publice și se remite spre avizare autorităților și instituțiilor publice interesate.</p>

Secretar de stat

Veronica MIHAILOV-MORARU